

JANUSZ HAJKOWSKI

ur. 1937; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, dzielnica Kalinowszczyzna, kirkut na Kalinowszczyźnie, niemieckie podkopy pod kirkutem, magazyny pod kirkutem

Niemieckie podkopy i magazyny pod kirkutem

Cały czas mur ma wysokości około czterech, pięciu metrów. On nie jest tu niski, z tamtej strony jest niziutki, powierzchnia tej ziemi na cmentarzu sięga około metra do muru. A tu pierwszy magazyn, widać ślady nowej cegły. A macewy, pomniki, wykorzystano do zamurowania tych wybitych wejść do magazynów. Widać świeżą cegłę postawioną. Górna część muru istniała. Nie było wybitego do samej góry tego otworu. Mamy pierwsze wejście, i jest drugie, za tą sosną widać. W dolnej części pomniki, widać jak był domurowany ten murek. Może zrobiono celowo [dziurę], żeby tam było jakieś wietrzenie tych tuneli, tych magazynów. To jest drugi magazyn, a zaraz szukamy trzeciego miejsca. Nie było tej jezdni, tu były łąki, tak zwane łąki Krauzego, bo od lewej strony, od miejsca gdzie stoimy, jest młyn Krauzego. Ja pamiętam na tym młynie był taki ciekawy napis. To był młyn wodny, stał przy Bystrzycy, był napędzany wodą z Bystrzycy, i na górze, na frontonie budynku był taki napis: „Adolf i Henryk bracia Krausse” Został zlikwidowany już po drugiej wojnie światowej. Sam młyn był przebudowany na elektryczny, teraz też chyba jest jeszcze, nie wiem, trudno mi powiedzieć. Te budynki stały, tylko tych filarów nie było, troszkę je zmodernizowano, nadbudowano jakieś tam jaskółeczki na górze, a tego nie było. Szukamy trzeciego wejścia, trzeciego schronu. Już widzę, jest. Ten jest najładniej widoczny, bo widać tą nową plombę, to zabudowanie. Widać po cegle, jak był ten rów duży. Tu się wjeżdżało samochodem. Może kiedyś ktoś będzie zainteresowany, żeby zobaczyć, co tam było w środku, to będzie musiał wybić dziurę i dokopać się, i tam zajrzeć sobie. To są te trzy otwory. I tu też jest widzę. Może i cztery były te magazyny, te podkopy. Tu też jest podkop jeszcze.

Data i miejsce nagrania	2021-06-17, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Redakcja	Piotr Lasota, Małgorzata Mcejewska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"